

## THÔNG TIN HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC

### Hội thảo khoa học: Thế giới 10 năm sau khủng hoảng tài chính toàn cầu 2008-2009

Ngày 10/01/2019 tại Hà Nội, Viện Kinh tế và Chính trị thế giới thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam đã tổ chức Hội thảo khoa học với chủ đề *Thế giới 10 năm sau khủng hoảng tài chính toàn cầu 2008-2009*. Hội thảo thu hút sự tham gia của đông đảo nhà khoa học, các chuyên gia về kinh tế, chính trị đến từ các cơ quan nghiên cứu.

Cuộc khủng hoảng tài chính một thập niên trước bắt nguồn từ Mỹ với sự đổ vỡ, phá sản của hàng loạt ngân hàng và tổ chức đầu tư có liên quan đến cho vay bất động sản. Điểm睛 của cuộc khủng hoảng này là việc Ngân hàng Lehman Brothers nộp đơn xin phá sản ngày 15/9/2008, để lại một khoản nợ khổng lồ gần 700 tỷ USD, gây ra sự hỗn loạn hệ thống tài chính thế giới, kéo theo cỗ xe kinh tế toàn cầu suy giảm nghiêm trọng. Cuộc khủng hoảng này không chỉ tác động mạnh đến nền kinh tế thế giới mà còn tác động đến lĩnh vực chính trị, an ninh. Mục đích của Hội thảo là nhằm đánh giá lại thế giới sau 10 năm khủng hoảng tài chính toàn cầu để nhận diện những vấn đề và xu hướng nổi bật của kinh tế và chính trị thế giới, phân tích ảnh hưởng của nó đối với triển vọng của kinh tế và chính trị thế giới trong thời gian tới.

Có 5 tham luận chính được trình bày tại Hội thảo, gồm: 1/ *Chính trị - an ninh thế giới 10 năm sau khủng hoảng tài chính toàn cầu 2008-2009 và triển vọng*; 2/ *Một số rủi ro của hệ thống tài chính, tiền tệ hiện nay*; 3/ *Sự biến động của đồng Đôla Mỹ từ khủng hoảng 2008-2009 đến nay*;

4/ *Chuyển đổi mô hình tăng trưởng kinh tế của Trung Quốc sau khủng hoảng tài chính toàn cầu*; 5/ *Donald Trump - Tư duy và hành động*.

Theo các đại biểu, thế giới từ sau năm 2009 đến nay là sự phản ánh của 3 trào lưu lớn: i) Thế giới của sự hợp tác, cạnh tranh và đấu tranh giữa các chủ thể quyền lực quốc tế; ii) Quá trình quá độ từ trình độ văn minh công nghiệp lên trình độ văn minh hậu công nghiệp; iii) Quá trình toàn cầu hóa, quốc tế hóa đã làm phân hóa hơn nữa xã hội toàn cầu.

Dự đoán triển vọng của nền chính trị - an ninh thế giới trong thời gian tới được các đại biểu đưa ra là: Nền chính trị - an ninh thế giới trong 10 năm tới sẽ vừa là sự tiếp nối của những biến hiện đang diễn ra hiện nay, đồng thời những cọ sát giữa các hiện tượng đó cũng sẽ làm nảy sinh những diễn biến mới, đặc biệt là trong điều kiện chịu tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Cục diện chính trị thế giới thập niên tới sẽ không giống với trật tự vốn quen thuộc với chúng ta trong thế kỷ XX, hay những năm đầu thế kỷ XXI. Khác biệt chủ yếu của nó là ở chỗ nguyên tắc cân bằng lực lượng bất di bất dịch trong suốt 300 năm qua đang dần lạc hậu. Sự giảm sút khả năng xung đột giữa các cường quốc và sự gần nhau về lập trường của các nước này về đa số các vấn đề đang gây tranh cãi sẽ dẫn đến việc hình thành liên minh và liên kết mới. Những liên minh, liên kết mới sẽ đóng vai trò quyết định trong việc giải quyết một loạt các cuộc xung đột quốc tế vốn tồn tại từ lâu.

PV

## **Hội thảo khoa học quốc tế “Hợp tác và cạnh tranh giữa các cường quốc ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và những vấn đề đặt ra cho Việt Nam”**

Ngày 18/01/2019, tại Hà Nội, Viện Kinh tế và Chính trị thế giới thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam đã tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế “Hợp tác và cạnh tranh giữa các cường quốc ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và những vấn đề đặt ra cho Việt Nam”. Tham dự Hội thảo có đông đảo các nhà ngoại giao, nhà khoa học, chuyên gia đến từ các trường đại học, các cơ quan nghiên cứu trong và ngoài nước.

Được chiến lược gia người Ấn Độ Gurpreet S. Khurana đưa ra lần đầu tiên năm 2007, thuật ngữ “Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương” (Ấn - Thái) đã dần được một số quốc gia trong khu vực như Úc, Ấn Độ, Nhật Bản và Mỹ sử dụng để miêu tả cấu trúc địa chính trị mới bao trùm trong khu vực. Từ tháng 11/2017, chính quyền Donald Trump đã khiến thuật ngữ này trở nên phổ biến sau khi tuyên bố tầm nhìn về một khu vực “Ấn - Thái tự do và rộng mở” tại Diễn đàn APEC (Đà Nẵng, Việt Nam).

Hội thảo tập trung phân tích phạm vi địa lý, nội hàm khái niệm “Ấn - Thái tự do và rộng mở”; nhận định hiện trạng và xu thế hợp tác và cạnh tranh giữa các cường quốc trong khu vực này, đặc biệt nhấn mạnh vai trò của Mỹ và Trung Quốc, chính sách ngoại giao cũng như mối quan hệ của hai quốc gia đối với sự phát triển khu vực và thế giới: Thế giới sẽ bình ổn nếu đây là mối quan hệ hợp tác, thế giới sẽ bất ổn nếu hai quốc gia này bất đồng. Bên cạnh đó, vấn đề biển Đông, vai trò của ASEAN, cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung, “Sáng kiến Vành đai và Con đường” của Trung Quốc, “Tú

giác kim cương” (liên minh Ấn Độ, Mỹ, Úc và Nhật Bản) đã được các đại biểu đề cập đến tại Hội thảo với tính cách là những nhân tố cốt yếu tác động đến sự hợp tác và cạnh tranh của các cường quốc tại khu vực Ấn - Thái. Trong bối cảnh này, các đại biểu đã đề xuất, trao đổi một số cách tiếp cận vấn đề, phản ứng chính sách và giải pháp thực thi cho Việt Nam nhằm tiếp tục nỗ lực đảm bảo an ninh, lợi ích quốc gia, nâng tầm vị thế khu vực và quốc tế.

Tại hai phiên của Hội thảo, 7 báo cáo tham luận đã được trình bày gồm: *Khu vực Ấn - Thái mở và tự do: Hambi và thực tế* (TS. Nguyễn Đình Luân), *Hướng tới khu vực Ấn - Thái mở và tự do* (Shinichi Asazuma), *Chính sách đối ngoại của Úc đối với khu vực Ấn - Thái* (Christine Charity), *Những diễn biến mới của quan hệ Mỹ - Trung và tác động đến cục diện Ấn - Thái* (TS. Nghiêm Tuấn Hùng), *Việt Nam trong quan hệ hợp tác và cạnh tranh giữa các cường quốc tại khu vực Ấn - Thái* (PGS.TSKH. Võ Đại Lực), *Những thay đổi trong chính sách đối ngoại của Trung Quốc đối với khu vực Ấn - Thái và hàm ý cho Việt Nam* (PGS.TS. Đinh Công Tuấn), *Cấu trúc an ninh ở Ấn - Thái: Từ tầm nhìn đến hành động và tác động đến Việt Nam* (Phạm Hồng Tiến). Các chuyên gia bình luận: GS.TS. Đỗ Tiến Sâm, PGS.TS. Cù Chí Lợi, Đại tá Lê Thế Mẫu và TS. Phạm Sỹ Thành.

Nội dung Hội thảo phần nào thể hiện quan điểm, góc nhìn của giới chuyên gia, học giả, các nhà ngoại giao đối với chiến lược “Ấn - Thái tự do và rộng mở” của Mỹ nói riêng, đối với cuộc cạnh tranh địa chiến lược mới giữa các cường quốc ở khu vực châu Á nói chung.

SH.